

Wymagania na poszczególne stopnie z języka polskiego w oddziale 6B

Ocena celująca

Otrzymuje ją uczeń, który w pełni opanował zakres wiadomości i umiejętności określonych przez podstawę programową:

Kształcenie literackie. Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury:

1. Twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania.
2. Proponuje rozwiązania oryginalne, nie powiela cudzych pomysłów i poglądów.
3. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są przemyślane i bezbłędne, charakteryzują się oryginalnym ujęciem tematu.
4. Bierze udział w konkursach literackich i teatralnych, szkolnych i pozaszkolnych.
5. Korzysta ze słownika ortograficznego, słownika wyrazów obcych, słownika frazeologicznego, wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny.
6. Czyta dodatkowe lektury wskazane przez nauczyciela lub samodzielnie wybrane.
7. Rozumie przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.
8. Wyciąga wnioski.
9. Prezentuje własne zdanie.
10. Odbiera tekst na poziomie przenośnym.
11. Rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania (gest, mimika, wyraz twarzy, postawa ciała).
12. Rozpoznaje wszystkie znane środki poetyckie i określa ich rolę.
13. Wyodrębnia elementy składające się na widowisko teatralne.
14. Wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego.
15. Porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
16. Wskazuje elementy mitu, bajki, przypowieści, hymnu, legendy itd. w innych tekstach kultury, świadomie odczytuje różne gatunki powieści, rozumie konwencję gatunków mieszanych, zwłaszcza we współczesnych tekstach literatury dziecięcej
17. Dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam itp.
18. Odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych jako nosicieli uniwersalnych postaw i opisuje otaczającą ich rzeczywistość.

Kształcenie językowe:

1. Rozpoznaje wszystkie poznane części mowy i wskazuje różnice między nimi.
2. Poprawnie tworzy i stosuje wszystkie formy odmiany poznanych części mowy oraz stopniuje przymiotniki i przysłówki.
3. Rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedzeniu (podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik).
4. Rozpoznaje i tworzy różne typy zdań pojedynczych, złożonych oraz równoważniki zdania.
5. Rozpoznaje różne typy głosek.
6. Zna i stosuje wszystkie poznane zasady pisowni.

Sluchanie i czytanie:

1. Odczytuje, interpretuje i wyjaśnia przenośny i symboliczny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
2. Czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur
3. Wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach biograficznych w tworzeniu własnych, samodzielnych wypowiedzi i przemyśleń
4. Odczytuje głośno i wygłasza z pamięci utwory poetyckie i prozatorskie oraz samodzielnie i w sposób oryginalny je interpretuje

Samokształcenie

1. Potrafi sprawnie korzystać z różnych źródeł informacji.
2. Wybiera i twórczo wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym, argumentacyjnym lub oceniającym

3. Szuka inspiracji do wzbogacenia swoich tekstów w słownikach wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, języka polskiego, wyrazów obcych, frazeologicznego itd.; dba o poprawność ortograficzną, językową, merytoryczną, kompozycyjną swoich wypowiedzi, świadomie korzystając z potrzebnych w danej sytuacji słowników i innych materiałów (np. poradników, audycji radiowych i programów telewizyjnych).

Tworzenie wypowiedzi mówionych i pisemnych

1. Z zaangażowaniem inicjuje i aktywnie podtrzymuje rozmowę/dyskusję/polemikę np. na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur
2. Interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych
3. Polemizuje i przedstawia oryginalne, przemyślane stanowisko, formułuje tezę, na której poparcie podaje różnorodne argumenty odnoszące się do logiki oraz emocji, jego wypowiedzi cechuje szeroka wiedza, wysoka kultura, bogate słownictwo i poszanowanie dla innych stanowisk
4. Tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, trafną i celną argumentacją, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych
5. Wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi.

Ocena bardzo dobra

Otrzymuje ją uczeń, który w wysokim stopniu opanował umiejętności i wiadomości przewidziane przez podstawę programową.

Kształcenie literackie. Analizowanie i interpretowanie tekstów kultury:

1. Wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.
2. Płynnie czyta tekst nowy,
3. Określa tematykę i główną myśl.
4. Odróżnia informacje ważne od drugorzędnych.
5. Dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit).
6. Rozpoznaje środki poetyckie (porównanie, epitet, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy).
7. Omawia akcję, wyodrębnia wątki i zdarzenie.
8. Charakteryzuje i ocenia bohaterów.
9. Identyfikuje opowiadanie, powieść, baśń, legendę, mit, bajkę, wiersz, przysłowie, komiks.
10. Objaśnia morał bajki.
11. Odczytuje wartości pozytywne i ich przeciwieństwa wpisane w teksty kultury.
12. Świadomie posługuje się różnymi formami językowymi oraz mimiką, gestykulacją, postawą ciała.
13. Tworzy wypowiedzi: opowiadanie z dialogiem, opis postaci, krajobrazu, obrazu.
14. Recytuje teksty poetyckie i fragmenty prozy.
15. Píše poprawnie pod względem ortograficznym, wykorzystując poznane zasady pisowni.
16. Poprawnie używa znaków interpunkcyjnych.
17. Operuje słownictwem z bliskich mu kręgów tematycznych.
18. Bierze czynny udział w lekcji.
19. Przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi, rozumie ich wydźwięk
20. Wybiera różnorodne informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy notatkę w formie dostosowanej do potrzeb (np. plan, tabela, schemat, kilkuzdaniowa wypowiedź), rozpoznaje nastrój i nazywa intencje nadawcy komunikatu
21. Swobodnie odczytuje nastrój, intencje i przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich
22. wyraża spójne zdanie na temat wysłuchanego komunikatu.
23. samodzielnie i poprawnie opowiada o swoich reakcjach i refleksjach czytelnicznych, nazywa je, uzasadnia; ocenia i opisuje utwór, konfrontuje swoje reakcje czytelniczne z reakcjami innych odbiorców, samodzielnie mówi o tematyce czytanego utworu i zauważa jego złożoną problematykę
24. odnajduje w utworze poetyckim epitet, porównanie, przenośnię, uosobienie, ożywienie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofę, powtórzenia, zdrobnienia, zgrubienia, obrazy poetyckie, anaforę, pytanie retoryczne, objaśnia ich funkcję i znaczenie przenośne

25. rozpoznaje autora, adresata i bohatera wiersza, nigdy nie utożsamiając ich ze sobą
26. wykorzystuje wiedzę na temat podmiotu lirycznego (w tym zbiorowego), adresata i bohatera wiersza do interpretacji utworu
27. wnikliwie omawia obrazy poetyckie w wierszu
28. szczegółowo omawia cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe, publicystyczne, informacyjne, reklamowe
29. płynnie objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim, takich jak czas i miejsce wydarzeń, narrator (pierwszo- i trzecioosobowy), akcja, fabuła, wątek (główny i poboczny), wydarzenia, punkt kulminacyjny, zwrot akcji, bohater pozytywny, negatywny, główny, drugoplanowy, epizodyczny, tytułowy, zbiorowy
30. odróżnia dialog od monologu, rozumie ich funkcje w utworze
31. biegle identyfikuje mit, bajkę, hymn, przypowieść, legendę i nowelę, dziennik, pamiętnik, powieść, szczegółowo omawia ich cechy, swobodnie omawia cechy różnych gatunków powieści (obyczajowej, fantastycznonaukowej, fantasy, historycznej, przygodowej) i potrafi odnieść je do lektur
32. objaśnia morał bajki na poziomie dosłownym i symbolicznym, odczytuje dosłowne i symboliczne przesłanie przypowieści
33. płynnie operuje pojęciami: wers, zwrotka, rym (dokładny – niedokładny, układ rymów), refren, liczba sylab w wersie, samodzielnie omawia funkcję tych elementów w wierszu
34. rozpoznaje wiersz biały
35. wyodrębnia słuchowisko, plakat społeczny, przedstawienie, film, program telewizyjny (informacyjny, rozrywkowy, publicystyczny, edukacyjny) spośród innych przekazów i tekstów kultury, interpretuje je na poziomie dosłownym i przenośnym
36. swobodnie używa pojęć z zakresu teatru, filmu i radia, m.in. gra aktorska, rola, reżyser, scenariusz, scenarzysta, scenografia, scenograf, adaptacja (filmowa, muzyczna, radiowa, teatralna), ekranizacja, kadr, ujęcie (i jego rodzaje), antrakt, słuchowisko, efekty specjalne, montaż;
37. wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych słuchowiska i różne gatunki filmowe, swobodnie wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego), omawia i refleksyjnie ocenia różnorakie różnice między tekstem literackim a jego adaptacją
38. świadomie i z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, potrafi samodzielnie wybrać spośród nich wartościową i interesującą dla niego ofertę, a także wyrazić przemyślaną opinię na ich temat
39. charakteryzuje komiks jako tekst kultury, płynnie wskazuje charakterystyczne dla niego cechy
40. charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich doświadczenia i postawy odnoszące się do różnych wartości, konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami i doświadczeniami innych bohaterów literackich
41. rozumie i wyjaśnia pojęcie fikcji literackiej prawdopodobnej i fantastycznej, sprawnie odszukuje i objaśnia w utworze elementy prawdziwe, prawdopodobne (realistyczne) i fantastyczne
42. samodzielnie i poprawnie odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) i przenośnym, poprawnie wyszukuje informacje wyrażone wprost i pośrednio

Kształcenie językowe:

1. Rozpoznaje formy przypadków, czasów, liczb i rodzajów gramatycznych, rozumie ich funkcje w wypowiedzi.
2. Tworzy i stosuje nieosobowe formy czasownika. Wskazuje czasowniki przechodnie i nieprzechodnie.
3. Oddziela temat i końcówkę rzeczownika. Wskazuje oboczności.
4. Rozpoznaje i wskazuje funkcje przymiotników, przysłówków, liczebników, zaimków.
5. Poprawnie tworzy, odmienia i stosuje w wypowiedziach części mowy. Bezbłędnie rozpoznaje przysłówki odprzymiotnikowe i niepochozące od przymiotnika i stopniuje je, nazywając rodzaj stopniowania; rozpoznaje typy liczebników, zaimków, zastępuje rzeczowniki, przymiotniki, przysłówki i liczebniki odpowiednimi zaimkami. Swobodnie stosuje krótsze i dłuższe formy zaimków.
6. Rozpoznaje i nazywa nieodmienne części mowy. Bezbłędnie wskazuje przymek (i wyrażenie przymkowe), partykułę, wykrzyknik, spójnik, rozumie ich funkcję i swobodnie podaje ich przykłady, poprawnie zapisuje przymki złożone.
7. Rozpoznaje w tekście zdania złożone współrzędnie i podrzędnie, równoważniki zdań, rozumie ich funkcje.
8. Zna części zdania.

9. Sporządza wykres zdania pojedynczego i złożonego.
10. Przekształca zdania w równoważniki i odwrotnie.
11. Dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby
12. Podaje cechy głosek.
13. Wykorzystuje wiedzę o obocznościach w odmianie wyrazów do pisowni poprawnej pod względem ortograficznym.
14. Stosuje poznane reguły ortograficzne i interpunkcyjne.
15. Uzasadnia pisownię w podanych wyrazach.
16. Posługuje się słownikiem ortograficznym, wyrazów obcych i frazeologicznym.
17. Stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, systematycznie stosuje poznane reguły interpunkcyjne, bezbłędnie stosuje w swoich pracach dwukropek, myślnik (również w zapisie dialogu), wielokropek, średnik, nawias, dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje cudzysłów w tytułach, cytatach i w przypadku ironii; odróżnia nazwy własne od pospolitych i bezbłędnie stosuje zasady dotyczące pisowni wielką literą.

Tworzenie wypowiedzi mówionych i pisanych

1. uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych, świadomie używa odpowiednich konstrukcji składniowych (np. trybu przypuszczającego lub zdań pytających) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem, a także w różnorodnych sytuacjach oficjalnych i nieoficjalnych, sprawnie buduje i podtrzymuje kontakt ze słuchaczem, stosując apostrofy, wypowiedzi nacechowane emocjonalnie, wykrzyknienia itd.
2. płynnie dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji (np. oficjalnej i nieoficjalnej), świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
3. rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego.
4. formułuje trafne, ciekawe pytania, udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym, świadomie dobiera intonację zdaniową
5. Dbą o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, samodzielnie i swobodnie dobiera zdrobnienia, zgrubienia, synonimy, antonimy, wyrazy wieloznaczne, frazeologizmy, słownictwo wartościujące i opisujące, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej.
6. komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów, płynnie stosuje wszystkie poznane reguły ortograficzne, zna i stosuje wyjątki od nich
7. pisze bezbłędnie pod względem kompozycyjnym i treściowym list oficjalny i nieoficjalny, ramowy i szczegółowy plan wypowiedzi, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, streszczenie, wywiad, kartkę z dziennika i pamiętnika, notatkę (w różnych formach) i streszczenie, pomysłowe życzenia, dedykację, podziękowanie, sprawozdanie (z filmu, spektaklu, wydarzenia), relację, scenariusz filmowy; dba o ciekawą formę swojego tekstu i/lub rzetelność zawartych w nim informacji
8. układa rozbudowane fabularnie, pomysłowe, wyczerpujące, poprawnie skomponowane opowiadanie odtwórcze/twórcze, list i dziennik z perspektywy bohatera, precyzyjnie streszcza przeczytane utwory literackie, zachowując porządek chronologiczny i uwzględniając hierarchię wydarzeń; redaguje opis przeżyć
9. pisze poprawny, przemyślany, logicznie zbudowany tekst argumentacyjny
10. sporządza samodzielną, wnikliwą charakterystykę postaci rzeczywistej i bohatera literackiego
11. w wypowiedziach pisemnych konsekwentnie stosuje akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (m.in. wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
12. zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi, dba, aby zapis jego wypowiedzi ułatwiał jej czytanie odbiorcy
13. tworzy szczegółowy, dobrze skomponowany opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując właściwe danej dziedzinie sztuki nazewnictwo i słownictwo opisujące oraz służące do formułowania ocen i opinii, emocji
14. sporządza poprawny, bogaty leksykalnie opis przeżyć wewnętrznych
15. uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury
16. udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym, stylistycznym, ortograficznym

17. w wypowiedziach związanych z lekturą, tekstem poetyckim, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje bogate słownictwo, frazeologizmy, przysłowia związane z omawianą tematyką; jego język jest poprawny
18. dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, stylistycznym i treściowym
19. sprawnie wyszukuje i samodzielnie dobiera cytaty, zapisuje je w cudzysłowie, szczególnie dba o całkowicie wierny zapis cytatu, płynnie wprowadza cytat do własnego tekstu
20. samodzielnie formułuje tezę, przy jej uzasadnianiu płynnie dobiera przekonujące argumenty i przykłady, zarówno odnoszące się do faktów i logiki, jak i odwołujące się do emocji

Ocena dobra

Otrzymuje ją uczeń, który w dobrym stopniu opanował umiejętności i wiadomości przewidziane w podstawie programowej.

Kształcenie literackie

1. Rozpoznaje formy gatunkowe (zaproszenie, życzenia, zawiadomienie, ogłoszenie, instrukcję, w tym przepis).
2. Wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost.
3. Odbiera tekst na poziomie dosłownym.
4. Tworzy spójne teksty na poruszane tematy.
5. Tworzy wypowiedzi: opowiadanie, proste sprawozdanie, opis przedmiotu, ogłoszenie, list prywatny – z pomocą nauczyciela.
6. Tworzy plan ramowy.
7. Próbuje oceniać zachowania i postawy bohaterów literackich.
8. Uzasadnia własne zdanie.
9. Potrafi wskazać w wierszu epitet, porównanie, rymy, wersy, strofy.
10. Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowego przestankowania.

Kształcenie językowe

1. Rozpoznaje podstawowe części mowy.
2. Rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, pojedyncze i złożone.
3. Wyodrębnia podmiot i orzeczenie oraz określenia.
4. Sporządza wykres prostego zdania pojedynczego.
5. Przekształca zdania pojedyncze w złożone i odwrotnie.

Samokształcenie

1. Sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym, wybiera informacje z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych; korzysta w razie potrzeby ze słownika języka polskiego, słownika wyrazów obcych, słownika frazeologicznego; samodzielnie korzysta ze słowników wyrazów bliskoznacznych, poprawnej polszczyzny, encyklopedii
2. Potrafi znaleźć informacje w słowniku bohaterów literackich i innych słownikach
3. Rozwija umiejętności efektywnego posługiwania się technologią informacyjną oraz zasobami internetowymi i wykorzystuje te umiejętności do znalezienia potrzebnych mu informacji
4. Rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji
5. Zna i regularnie stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line)

Ocena dostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się, opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej klasy szóstej. Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.

Kształcenie literackie:

1. Czyta poprawnie i doskonali tę umiejętność.
2. Identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi.
3. Rozumie dosłowne znaczenia wyrazów.

4. Nazywa swoje wrażenia, emocje.
5. Wyraża swój stosunek do postaw.
6. Odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości.
7. Wymienia elementy świata przedstawionego.
8. Rozpoznaje epitet, zwrotkę, wers.
9. Formułuje pytania do tekstu.
10. Tworzy wypowiedzi: ogłoszenie, zaproszenie, prosta notatka.
11. Uczestniczy w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat.

Pisanie

1. stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu, stosuje podstawowe reguły interpunkcyjne dotyczące użycia przecinka (np. przy wymienianiu, przed niektórymi spójnikami, przecinek w zdaniu złożonym), dwukropka, myślnika (również w zapisie dialogu), nawiasu; próbuje stosować w zdaniu średnik, bezbłędnie dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu, stosuje cudzysłów
2. poprawnie zapisuje głoski miękkie, zna i stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó-u, rz-ż, ch-h, pisowni cząstki -by z czasownikami
3. potrafi wymienić najważniejsze wyjątki od poznanych reguł ortograficznych
4. odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
5. potrafi wymienić spójniki, przed którymi stawia się przecinek / nie stawia się przecinka, stara się stosować tę wiedzę w praktyce, często poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe w zdaniu złożonym
6. zna zasady dotyczące pisowni przymiotników złożonych
7. zna i stosuje większość podstawowych zasad układu graficznego oraz zapisuje uwzględniając je: list (w tym oficjalny), kilkuzdaniowy wywiad, plan wypowiedzi ramowy i szczegółowy (z pomocą nauczyciela), ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, przepis kulinarny, kartkę z dziennika, pamiętnika, notatki biograficznej (np. w tabeli), streszczenie, sprawozdanie, ogłoszenie, zaproszenie, instrukcję, proste, krótkie streszczenie, sprawozdanie (z wydarzenia i z pomocą nauczyciela z filmu, spektaklu,), życzenia, podziękowanie, dedykację
8. układa opowiadanie odtwórcze i twórcze, zachowując właściwą kolejność zdarzeń
9. pisze krótki, logiczny tekst argumentacyjny
10. sporządza schematyczną charakterystykę postaci rzeczywistej i bohatera literackiego, pisze opis przeżyć z wykorzystaniem słownictwa z lekcji
11. tworzy na ogół poprawny opis obrazu, rzeźby i plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni, ich wygląd (kolor, kształt itp.)
12. w dłuższych formach wypowiedzi stosuje co najmniej trzy akapity jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie)
13. na ogół zachowuje estetykę zapisu wypowiedzi
14. konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym i na ogół poprawne pod względem językowym
15. używa wypowiedzi pojedynczych i złożonych
16. w zależności od adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
17. udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
18. stara się dostrzegać błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawiać
19. wyszukuje cytaty i zapisuje je w cudzysłowie, potrafi wprowadzić je w tekst
20. dobiera argumenty i przykłady do tezy, rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji

Kształcenie językowe:

1. Tworzy zdanie pojedyncze, zdanie złożone.
2. Ze zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone.
3. Wskazuje podmiot i orzeczenie.
4. Wyszukuje związki wyrazowe.

5. Rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik.
6. Odmienia czasownik przez osoby, czasy, liczby.
7. Określa liczbę i rodzaj rzeczownika i przymiotnika.
8. Rozpoznaje spółgłoski i samogłoski.

Ocena dopuszczająca

Otrzymuje ją uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub z pomocą nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie:

1. Jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.
2. Słucha czytanego tekstu ze zrozumieniem.
3. Redaguje kartkę z pozdrowieniami, życzenia, SMS.
4. Pisząc trudniejsze formy wypowiedzi, korzysta z pomocy nauczyciela.
5. Stara się poprawić błędy.
6. Wykonuje zadania typowe o niewielkim stopniu trudności z pomocą nauczyciela.
7. Odróżnia postacie fantastyczne od realistycznych.
8. Zna podstawowe zasady pisowni.

Kształcenie językowe:

1. Rozwija zdanie pojedyncze.
2. Odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego.
3. Układa zdanie pojedyncze.
4. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje podstawowe części zdania.
5. Z pomocą nauczyciela rozpoznaje najważniejsze części mowy.
6. Odmienia czasownik przez liczby i osoby.
7. Rozpoznaje liczbę rzeczownika i przymiotnika.

Słuchanie i czytanie

1. wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, rozpoznaje proste intencje nadawcy
2. reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie -mimiką, gestem, postawą
3. powtarza ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, prostego tekstu poetyckiego, fabuły usłyszanej historii
4. identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich i użytkowych, rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, zachętę, odmowę, przeprosiny, zaproszenie
5. wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich fragmentach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w jego dosłownej warstwie i wyrażone wprost
6. rozumie ogólny sens czytanych utworów
7. czyta teksty płynnie, stara się czytać je poprawnie pod względem artykulacyjnym
8. stara się poprawnie akcentować wyrazy
9. samodzielnie lub z niewielką pomocą wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie
10. rozpoznaje życzenia, ogłoszenie, instrukcję, przepis, list, dedykację
11. wybiera najważniejsze informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu, potrafi odszukać i poprawnie przepisać cytaty na zadany temat

Docieranie do informacji. Samokształcenie:

1. potrafi sprawdzić pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym, korzystać ze słownika języka polskiego, słownika wyrazów obcych
2. potrafi odszukać wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych, umie z pomocą nauczyciela sprawdzić użycie związków w słowniku poprawnej polszczyzny
3. potrafi znaleźć prostą informację w internecie, stara się wyszukiwać wiarygodne informacje, z pomocą bibliotekarza korzysta z zasobów bibliotecznych, w tym ze słowników specjalnych, np. terminów literackich

Ocena niedostateczna

Otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności przewidzianych podstawą programową.

1. Nie opanował techniki cichego i głośnego czytania.
2. Nie potrafi sformułować wypowiedzi poprawnej pod względem językowym i rzeczowym.
3. W wypowiedziach pisemnych nie przestrzega zasad ortograficznych.
4. Nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.
5. Nie wykazuje chęci poprawy błędów.
6. Nie wykorzystuje pomocy szkoły w nadrobieniu zaległości.